

ondanks dat strekt de Solar 50 zich uit tot in een volkomen onontgonnen territorium, dus wat zeur ik eigenlijk?

Conclusie

Je zult samen met mij geconcludeerd hebben dat dit een synthesizer is zoals geen andere. Wat er misschien het dichtste bij komt is de 1000-oscillator Megadrone Machine van Sam Battle (*Look Mum No Computer*). Een andere recente geestverwant die gewoon in de winkel ligt, is de Soma Lyra-S. En hoewel er een aantal gelijkenissen zijn, komen de Lyra en de Solar uit een andere dimensie. Maar toch, dat deze twee synths duidelijk uit een ander idee geboren zijn dan de gemiddelde Behringer-kloon of Dave Smith-remake, zegt iets over onze huidige tijd. De vraag is: wat dan precies, want wat betreft muziek zitten we nog in het oude-wijn-in-nieuwe-zakken-sjabloon. De Solar 50 beoogt iets anders te zijn dan alle synths tot nog toe, West-coast of East-coast. Het idee van de Solar 50 kun je natuurlijk ook gewoon nabouwen met een modulaar systeem, als je tenminste vijftig oscillators hebt. De Solar 50 is, hoewel spiksplinternieuw, nu al een zeldzame synth. Met enige moeite kun je er in een paar winkels nog aan komen, maar Eltamusic maakt geen nieuwe exemplaren meer. Dit is het. Jammer, want het werken met deze Solar 50 heeft mijn hoofd weer eens flink opengemaakt en uitgemest; zo ongenadig hard word je gedwongen anders te denken en muziek te maken. Ik merk die verandering ook in andere dingen die ik doe, dus het is bijna therapeutisch. Daarom tot slot een toepasselijke quote van Zappa: *'The mind is like a parachute, it doesn't work unless it's open.'* ■

specificaties

- 10-stemmig
- 50 oscillators
- ar-envelope per stem
- 2x lfo
- mixer voor voices en inputs
- envelope follower/gate detector
- lichtgevoelige sensor
- 12dB Polyvox filter
- set touchplates
- digitale effecten uitbreidbaar met cartridges
- diverse cv/gate-patchpunten
- external-in, mic/guitar-in (jack)
- stereo/mono (dry/wet) jack-output
- afmetingen: 50x30x2,6cm
- gewicht: 5kg

het oordeel

- + nieuw paradigma voor synthesizer
- + massieve, overweldigende klank
- + voor veel meer dan alleen ambient
- omdenken vereist
- je moet het wel écht willen
- beperkt verkrijgbaar

INTERFACE XTRA

- korte introductie
- 3 lange reviews
- handleiding

Microfreak. De effectensectie is leuk, maar dat is er dus ook maar een, en hij is mono. Je kunt wel via cartridges verschillende effecten inladen. Een van de galm cartridges blijkt het meest te passen bij wat ik nu doe met de Solar 50. Aanvankelijk stoorde het me dat het ding mono is. Een 'Big Ambient Machine' moet toch vooral groots en breed klinken, nietwaar? Na wat onbevredigende experimenten met de outputs om toch stereo te kunnen werken vond ik de oplossing. Voor *Gitarist* (ons zusterblad) was ik net bezig aan een review van de Eventide Multitap. Die zette ik op de Wet Out... en de rest is geschiedenis.

akkkoord triggert. Zo zou je van het ene akkoord naar het andere kunnen bewegen terwijl je met het filter en andere instellingen opbouw aanbrengt. Tegelijk spelen van alle tien de akkoorden is ook gewoon mogelijk. Of je wijst links vijf noten toe aan de touchstrips voor een baslijntje, en rechts heb je dan nog ruimte voor vijf akkoorden of clusters. Ja, clusters is een beter woord! Je kunt ook een toonladder maken van tien noten, waarbij je volledig vrij bent van de gelijkzwevende stemming. Het is eigenlijk veel meer een organische, altijd in beweging zijnde, ademende, kloppende, bloedende versie van de 'ongelijkzwevende stemming'. Maar op een hele goede manier.

Ongelijkzwevend

De Solar 50 is een moeilijke synth, maar alleen als je ernaar kijkt alsof het een synthesizer is zoals je die al kent. Zonder externe effecten klinkt ie al behoorlijk imposant, ook in mono. Zet je er een hoogwaardig stereo effect achter, dan is ie met werkelijk niets te vergelijken. Misschien het grootste kerkorgel in de meest imposante kathedraal die nog gebouwd moet worden.

De groepjes van vijf oscillators kun je op verschillende manieren inzetten. Als een enkele toon, als een toon bestaande uit verschillende octaven, of als een consonant of dissonant akkoord. Die akkoorden kunnen zijn wat je wilt, het bereik van ieder groepje is groot. Zo kun je tien akkoorden 'klaarzetten', waarbij iedere touchstrip dan een ander

De Solar 50 is extreem goed in één ding: zichzelf zijn

Je kunt de Solar 50 het beste zien als een bron en niet als volledig 'af' geluid. Nabewerking voegt erg veel toe. De lfo's hebben geen groot bereik en de kalibratie van de speed-knop is niet optimaal. De envelopes zijn ook een beetje *slurry*, en ook de verdeling in groepjes van de oscillators (ieder met hun eigen bereik) kan ook beperkend uitpakken. Nou ja, heel veel is eigenlijk 'beperkend' bij dit instrument. Maar

Grenzeloze omdenker

En ineens zijn we een nieuw tijdperk binnengestapt, eigenlijk zonder het te merken. Een tijd waarin dezelfde elementen opeens heel anders bekeken, gehoord en ervaren worden. Het tijdperk van de Eltamusic Solar 50 Big Ambient Machine!

door **Allard Krijger**
allard@interface.nl

Voor dat we in allerlei vergelijkingen en bespiegelingen vervallen, eerst een beschrijving van wat de Solar 50 is en daarna filosoferen we over de richting die moderne (hardware) synthesizers mogelijk op zullen gaan.

De Solar 50 is strikt genomen een synthesizer, maar dan wel eentje die niet of nauwelijks teruggrijpt op voorgaande modellen of ideeën. Het ontstaan van dit instrument zal te maken hebben met de opkomst van modulaire synthese, waarin het meer gaat om klank dan (in eerste instantie) om harmonie en melodie. Maar waar het modulaire systeem – en eigenlijk alle synthesizers tot nu toe – vergelijkbaar is met een multitoel, is de Solar 50 juist een stuk gereedschap dat extreem goed is in een ding: zichzelf zijn. Daarmee zet het een deur open naar iets dat er gewoon nog niet was. Niettemin heeft ie oscillators, een filter, envelope generators,

lfo's en een digitale effectsectie. Geen midi, geen klavier, maar wél een ernstig afwijkende synthesestructuur. Hebben de meeste synths een, twee, desnoods drie oscillators: de Solar 50 heeft er vijftig. Dat lees je goed. Vijftig! Deze zijn op zichzelf nogal basic; alleen een zaagtand, aan/uit switch en stemming. Het idee achter de Solar is dan ook heel anders dan 'iets met golfvormen'.

Wet-Out

De vijftig oscillators zijn gegroepeerd in tien groepen (Voices) van vijf, om het geheel enigszins behapbaar te houden. De oscillators kun je afzonderlijk stemmen, maar ook per Voice omhoog of omlaag pitchen. Daarbij deelt ieder groepje samen een attack-release-generator die je start en stopt middels een van de tien touchstrips. Dus hoewel je feitelijk vijftig oscillators hebt, zijn het er voor je gevoel tien. Vervolgens worden deze tien groepjes in tweeën gedeeld, links en rechts met ieder een eigen uitgang. Alle vijftig oscillators gaan samen door het filter, de effectsectie en dan via de mono Wet Out

info

- **Prijs incl:** € 1000,- (incl. verzending)
- **Distributie:** Eltamusic
- **Internet:** www.eltamusic.com

naar buiten. Middels de voicemixer kun je elke Voice (= vijf oscillators) harder en zachter zetten, en met de main mixer heb je controle over volume links, volume rechts, external signaal en piezo. Die fader voegt de piezo-microfoon toe die in het midden tussen de touchstrips zit. Deze microfoon kun je gebruiken als trigger voor bijvoorbeeld de cv-envelope generator waarmee je dan het filter kunt moduleren. Door de microfoon lijken de touchstrips ineens aanslaggevoelig te zijn, maar de hele behuizing trilt als je er wat harder op tikt, en dat wordt dan opgepikt door de piezo-microfoon en omgezet in een cv-sigitaal. Als je het geluid van de microfoon bijmengt, krijg je een soort holle percussieve feel die soms erg goed werkt.

De Solar 50 kent ook een aantal restricties, tenminste vergeleken met een doorsnee synthesizer. Zo is er een filter, geïnspireerd op het Polyvox filter, waar de hele zwik doorheen gaat. Verder blijkt dat het stemmen van de oscillators best een karweitje is zolang je in het standaard toonsysteem wilt blijven. Ook kun je de touchplates niet echt gebruiken als een toetsenbord, zoals bij de Arturia